

Referat fra bispemøde 26. – 29. oktober 2021

Til stede:

Biskop Peter Skov-Jakobsen, Københavns Stift
Biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift
Biskop Peter Birch, Helsingør Stift
Biskop Marianne Gaarden, Lolland-Falsters Stift
Biskop Tine Lindhardt, Fyens Stift, mødeleder
Biskop Henrik Wigh-Poulsen, Aarhus Stift
Biskop Henrik Stubkjær, Viborg Stift
Biskop Elof Westergaard, Ribe Stift
Biskop Marianne Christiansen, Haderslev Stift
Biskop Paneeraq Siegstad Munk, Grønlands Stift

Afbud fra biskop Henning Toft Bro, Aalborg Stift og fra biskop Jógvan Friðriksson, Færøernes Stift.

Referent: Stiftskontorchef Helle Ostenfeld. Stiftskontorchef Asger Gewecke deltog som juridisk rådgiver.

Stiftskontorcheferne deltog i punkterne 3 – 9.

Ad 1. Supplering af emneliste.

Ad 2. Afrapportering fra liturgiprojektet

Kontakt: Biskop Tine Lindhardt, biskop Elof Westergaard og biskop Marianne Christiansen

Tine Lindhardt, Marianne Christiansen og Elof Westergaard orienterede om status på processen og det videre forløb, herunder den kommende liturgikonference 13. november 2021.

Det er muligt for alle interesserede at [tilmelde sig digital deltagelse](#).

Bidrag til liturgipostkassen er offentliggjort på www.Folkekirken.dk efter at bidragsyderne har givet samtykke til offentliggørelse. [Der er desuden udarbejdet en rapport](#), som giver et overblik over bidragene.

Biskopperne drøftede forløbet af den kommende konference. Materiale til brug for konferencen sendes til deltagerne 8. november 2021.

På konferencen vil biskopperne fremlægge forslag med det formål at få deltageres tilkendegivelser.

På bispemødet i januar 2022 træffes endelig beslutning om, hvordan og i hvilket regi liturgiarbejdet skal videreføres.

Ad 3. Afrapportering fra arbejdsgruppen om det nye intranet

Kontakt: Biskop Henrik Stubkjær

Ved mødet i april besluttede biskopperne at støtte en ansøgning til omprioriteringspuljen (fællesfonden) om et tre-årigt projekt om udvikling af nyt intranet. Projektet placeres i første omgang i Aalborg.

[Ansøgningen til fællesfonden er godkendt af kirkeministeren den 1. november 2021.](#)

Dengang som nu finder biskopperne det vigtigt, at dele af intranettet kan tilgås af eksterne uden login, og at der er kommunikationsfaglig inddragelse i arbejdet. Det nye intranet skal ses i tæt sammenhæng med øvrige fælles tiltag på kommunikationsområdet, herunder stifternes kommunikationsindsats.

Ad 4. Afrapportering fra arbejdsgruppen om præstefordeling

Kontakt: Biskop Elof Westergaard

Elof Westergaard, Marianne Gaarden, Peter Fischer-Møller, Annette Nordenbæk og Helle Ostenfeld fremlagde et oplæg til en præstefordelingsmodel fra 2022 - 2027. De påpegede, at uanset efter hvilke kriterier præsterne fordeles, vil der også være tale om politiske valg. For eksempel skal der tages hensyn til den demografiske udvikling, hvor befolkningen flytter mod de store byer, og samtidig skal vi være kirke i hele landet. Arbejdsgruppen går videre med arbejdet, som afsluttes inden udgangen af året. Det foreslås, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal afdække og afklare det voksende behov for pastoral betjening i det hele taget.

Ad 5. Afrapportering fra arbejdsgruppen om den grønne omstilling (tidligere klima og bæredygtighed)

Kontakt: Biskop Peter Fischer-Møller

Peter Fischer-Møller oplyste, at der arbejdes i tre spor i arbejdsgruppen, der er bredt sammensat. For det første er der opslået en [projektlederstilling og en projektmedarbejderstilling](#), så der kan sikres fremdrift i arbejdet allerede fra 1. januar 2022. De to medarbejdere indgår i en projektgruppe med tre-fire medarbejdere, som refererer til en styregruppe med repræsentanter for folkekirkens forskellige aktører. For det andet skal der sikres en kortlægning (en baseline) af folkekirkens nuværende indsats på området, så det kan dokumenteres, hvilke fremskridt folkekirken leverer på den grønne omstilling. For det tredje arbejdes der på at få etableret et dialogforum for at sikre faglig inspiration og udveksling af gode idéer på tværs i folkekirken.

Ad 6. Afrapportering fra arbejdsgruppen om differentieret vedligeholdelse

Kontakt: Biskop Marianne Gaarden

Marianne Gaarden orienterede om, at den ansatte projektleder arkitekt Maj Dalsgaard har talt med relevante provstier og menighedsråd. Projektlederen er i en god og konstruktiv dialog med Nationalmuseet om kriterierne for vedligeholdelse af kirkebygningerne. FUV vil udfærdige et nyhedsbrev efter hvert møde i arbejdsgruppen. Kirkefondet deltager i følgegruppemøderne. Der lægges stor vægt på, at de redskaber, der udarbejdes i forbindelse med arbejdet i arbejdsgruppen, bliver operative for menighedsrådene.

Ad 7. Afrapportering fra arbejdet i budgetfølgegruppen/ budgetsamrådet

Kontakt: Biskop Tine Lindhardt

Tine Lindhardt orienterede om de seneste drøftelser i [budgetfølgegruppen, hvorfra der netop er udsendt referat. Fællesfondens budget 2022](#), herunder disponeringen af omprioriteringspuljen, er udmeldt af kirkeministeren den 1. november 2021.

Ad 8. Afrapportering fra arbejdet om lokal økonomi

Kontakt: Biskop Marianne Christiansen, biskop Peter Fischer-Møller, biskop Elof Westergaard og biskop Marianne Gaarden

Lars Christian Kjærgaard (stiftskontorchef i Haderslev) orienterede om samarbejdet om bistand til menighedsrådene om lokal økonomi. Der er udarbejdet et udkast til styringsgrundlag, som nu sendes til godkendelse i Kirkeministeriet.

Ad 9. Afrapportering fra arbejdsgruppen om bispemødernes organisering

Kontakt: Biskop Peter Skov-Jakobsen

Der arbejdes på redskaber, der kan bidrage til yderligere kvalificering af drøftelser og beslutninger på bispemøderne.

Ad 10. Status på det fælles kommunikationsarbejde, herunder beslutning om kommissorium

Kontakt: Biskop Henrik Wigh-Poulsen

Biskopperne godkendte kommissorium samt tids- og handleplan for arbejdsgruppen vedrørende afprøvning af teams-modellen i stifternes/folkekirken.dk's samarbejde om fælles kommunikation.

Henrik Stubkjær og Henrik Wigh-Poulsen er udpeget til at arbejde videre med koordinering af den samlede kommunikation, herunder det nye intranet.

Ad 11. Foreløbig evaluering af § 1a

Kontakt: Biskop Henrik Wigh-Poulsen

Der kommer fortsat ansøgere til den nye adgangsvej til at blive præst, hvilket i sig selv er glædeligt. Den almindelige adgang til præsteansættelse er dog fortsat en uddannelse som cand.theol. fra ét af universiteterne. Derfor finder biskopperne den udmeldte yderligere reduktion i dimensionering på de teologiske uddannelser meget beklagelig.

Ad 12. Status på samarbejdet Folkekirke og Religionsmøde

Kontakt: Biskop Peter Skov-Jakobsen

Peter Skov-Jakobsen orienterede om, at arbejdet skrider godt frem. Forretningsudvalget er nedsat, og der er ansat en konsulent til at indgå i arbejdet.

Ad 13. Nordisk bispemøde 2025

Kontakt: Biskop Peter Skov-Jakobsen

Danmark er vært for Nordisk Bispemøde i 2025, der finder sted 23. – 27. juni 2025.

Biskopperne nedsatte et arbejdsudvalg bestående af Elof Westergaard og Peter Skov-Jakobsen, der vil undersøge placering og økonomi.

Ad 14. Biskoppernes udvalgsrepræsentation, herunder diverse udpegninger

Kontakt: Biskop Tine Lindhardt

Biskopperne drøftede principper for fordeling af diverse udvalgsposter og repræsentationer.

De indstiller følgende til Kirkeministeriet:

Henrik Wigh-Poulsen afløser Peter Fischer-Møller i FUVs bestyrelse.

Elof Westergaard genudpeges til FUVs bestyrelse.

Tine Lindhardt afløser Henning Toft Bro i IT-følgegruppen

Andre udpegninger:

Peter Fischer-Møller udpeges til styregruppen for folkekirkens grønne omstilling med Henrik Stubkjær som suppleant.

Thomas Reinholdt Rasmussen afløser Henning Toft Bro som formand for styregruppen for projektorganisationen folkekirkens intranet.

Biskopperne indstiller til Danske Kirkers Råd, at domprovst Anne Birgitte Reiter afløser Peter Skov-Jakobsen.

Ad 15. Nyt fra Grønland og Færøerne

Paneeraq Siegstad Munk takkede for biskoppernes deltagelse og lykønskninger i anledning af hendes nylige bispevielse.

Hun udtrykte glæde over, at der nu er underskrevet overenskomst for præsterne i Grønland, et udestående, der har været siden 2010.

Der har gennem flere år været mangel på præster til de grønlandske yderdistrikter, men senest har fem præster gennemført Pastorseminariet og tre af dem har søgt stillinger i yderdistrikterne.

Ad 16. Mulighed for elektronisk kirkebogsføring i Grønland

Paneeraq Siegstad Munk ønsker at få afdækket muligheden for, at der kan indføres elektronisk kirkebogsføring i Grønland. Det vil bevirke en lettelse også i de områder, hvor der ikke er en kirkebogsførende præst. Hun skal mødes med kontorchefen for Kirkeministeriets IT-kontor til en drøftelse af mulighederne.

Biskopperne ønsker at følge udviklingen.

Ad 17. Arbejdsgruppe for ældre og kirke

Kontakt: Biskop Peter Fischer-Møller

Peter Fischer-Møller oplyste, at Roskilde Stift er vært for Demensdagene, som er en landsdækkende to-dags konference i 2022 arrangeret af Nationalt Videnscenter for Demens.

Biskopperne hilser initiativet velkomment, og det er planen, at der fremover skal holdes en årlig konference. Aarhus Stift har tilbudt at være vært for konferencen i 2023 og Helsingør Stift i 2024.

Biskopperne vil følge udviklingen og tage emnet op igen i 2023.

Ad 18. Ny organisering af arbejdet med kirkegårde og begravelser

Kontakt: Biskop Elof Westergaard

Elof Westergaard informerede om, at de drøftelser, der i corona-perioden har været i den nedsatte 'kirkegårds-task force', var meget frugtbare.

Task forcen er nu nedlagt, men alle deltagerne ønsker at fortsætte de nødvendige drøftelser om udveksling af fælles problemstillinger og udfordringer i et nyt forum, der tænkes at mødes årligt.

Biskopperne ser frem til et forslag til kommissorium, der fremlægges på mødet i januar.

Ad 19. Ritualer, der blev ændret under corona-nedlukningen

Kontakt: Biskop Elof Westergaard.

Biskopperne drøftede de ritual-ændringer, der var nødvendige at foretage under nedlukningen, herunder en udvidet brug af jordpåkastelse på urner.

De finder det væsentligt at betragte ændringerne som noget, der undtagelsesvist foregik under corona-pandemien og man vender derfor nu tilbage til de gængse regler.

Ad 20. Siden sidst

Intet til siden sidst.

Ad 21. Kalender:

- Bispevielse i Aalborg 12. december 2021
- Bispemøde 3. - 6. januar 2022 i København
- Regentjubilæum 16. januar 2022
- 1000 års jubilæum Roskilde Stift 28. – 30. januar 2022 med festgudstjeneste 30. januar
- Bispevielse i Finland 6. februar 2022
- Bispemøde 26. - 29. april 2022 i Ribe
- Himmelske Dage i Roskilde 26.-29. maj 2022
- Nordisk bispemøde i Island 27. juni – 1. juli 2022
- Bispevielse i Roskilde 11. september 2022
- Bispemøde 25. - 28. oktober 2022 i Aalborg
- Bispemøde 2. - 5. januar 2023 i København
- Bispemøde 17. - 20. april 2023 i Aarhus
- Konference med temaet: Retten til religiøs praksis og åndelig omsorg for mennesker med særlige behov
- Bispemøde 23. - 26. oktober 2023 i Viborg
- Bispemøde 2. - 5. januar 2024 i København
- Bispemøde 29. - 30. april – 1. - 2. maj 2024 i Helsingør
- Bispemøde 21. - 24. oktober 2024 i Lolland-Falster

Ad 22. Eventuelt

Intet til eventuelt.